

NOTARSKA KOMORA
CRNE GORE

Ul. Ulcinjska br. 7C, Gorica C, 81 000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382(0)20 264 650; +382(0)20 264 644; Fax: +382(0)20 264 651
Mob. tel: +382(0)69 151 700; +382(0)67 635 688
E-mail: notari@g@notarskakomora.me
www.notarskakomora.me

Komisija za stručnu edukaciju notara

Broj 9/2023

Dana 20.07.2023. godine

Komisija za stručnu edukaciju notara Notarske komore Crne Gore, u sastavu: **Milonja Veljić**, notar sa službenim sjedištem u Beranama, predsjednik Komisije, **Radojka Nikolić**, **mr Danijela Vukčević**, **mr Miodrag Pešić** i **dr Velibor Korać**, članovi Komisije, na sjednici koja je održana 07.07.2023. godine, povodom pitanja upućenog od strane, **Darka Ćurića**, notara sa sjedištem u Podgorici „**Da li je pravno moguće djelimični raskid ugovora, ili se ugovor može samo raskinuti u cjelosti?**“, na osnovu člana 5 Pravilnika o radu Komisije za stručnu edukaciju notara Notarske komore Crne Gore br. 1032/17 od 26.05.2017. godine, a u vezi sa članom 3 Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu Komisije za stručnu edukaciju notara Notarske komore Crne Gore, br. 1733/20 od 12.10.2020. godine, jednoglasno daje sljedeće,

MIŠLJENJE

U slučaju djelimičnog ispunjenja obaveze ugovor je moguće raskinuti i djelimično, ukoliko povjerilac ima interes da primi djelimično ispunjenje.

Obrazloženje

Raskid ugovora je jedan od načina prestanka punovažnog ugovora iz razloga koji nije postojao u vrijeme njegovog zaključenja. Raskid može da bude *ex lege* (npr., iz razloga potpune evikcije, proteka roka kod fiksnih ugovora ili nemogućnosti ispunjenja), po sporazumu i jednostranom voljom (zbog neispunjenja ili promjenjenih okolnosti). Jedan od razloga za raskid ugovora je potpuno neispunjenje obaveze. Međutim, postavlja se pitanje da li nepotpuno ispunjenje, tačnije koji vid djelimičnog neispunjenja daje ugovoru vjernoj strani pravo na raskid ugovora. Postoje stanovišta koja daju pravo na raskid daju samo onda kada povjerilac nema interes za djelimičnim izvršenjem u skladu sa kriterijumom ispunjenosti ili osujećenosti cilja ugovora. Konkretnije, pravo na raskid postoji samo ako djelimično ispunjenje u konkretnom slučaju je protivno cilju (svrsi) ugovora. Ali, može se postaviti i pitanje da li djelimično neispunjenje opravdava „rušenje“ ugovora u cjelini ili djelimično ispunjenje daje pravo na djelimičan raskid? Da li djelimično neispunjenje dovodi do cijepanja ugovora u dva pravno samostalna dijela?

Za razliku od odredaba Zakona o obligacionim odnosima koje eksplicitno ne pominju mogućnost djelimičnog raskida ugovora, jedan dio pravne teorije stoji na stanovištu da je djelimični raskid moguć. Postavlja se pitanje da li se pod pojmom „raskid ugovora“ podrazumijava samo „potpuni“ raskid ili i „djelimični“ raskid? U prilog stanovištu da je djelimični raskid pravno moguć i dozvoljen govori nekoliko argumenata. Prvo, ako povjerilac može da „potpuno“ raskine ugovor tim prije može i manje od toga – da djelimično raskine ugovor (*argumentum a maiore ad minus*), jer se ovdje radi o kvantitativnoj različitosti. Drugo, jedan od osnovnih ciljeva ugovornog prava je težnja da se postigne stabilnost ugovornih odnosa i da se ugovor održi na snazi, uvijek kada je to moguće. U skladu sa ovim principom je prihvatanje mogućnosti djelimičnog raskida ugovora, jer se ugovor djelimično održava na snazi. Treće, razlozi koji opravdavaju „potpuni“ raskid nekog ugovora (zbog neispunjenja), opravdavaju da se ugovor djelimično raskine zbog djelimičnog (ne)ispunjenja. Na kraju, svrha normi koje propisuju pravo na raskid, ostvarivanje i posljedice raskida ugovora nalaže odstupanje od binarne podjele (nema raskida ili ima samo potpunog), jer se omogućavanjem djelimičnog raskida omogućava ulbažavanje rigoroznih posljedica, a sve *in favor contractus*. Pored toga, teorija govori o pravu na djelimični raskid jer se njime postiže bolja zaštita načela ekvivalentnosti davanja kod dvostrano obaveznih ugovora. Povjerilac (ako ima interes da primi djelimično ispunjenje) ne mora da raskine ugovor u potpunosti, već samo u neispunjenom dijelu, jer se kroz zadržavanje dijela koristi iz ugovora i kroz oslobodanje od svoje obaveze koja nije ispunjena bolje štiti načelo ekvivalentnosti. U prilog dozvoljenosti djelimičnog raskida dio pravne teorije govori o očuvanju jednakosti položaja ugovornih strana. Naime, ako bi povjerilac mogao u slučaju djelimičnog neispunjenja samo da raskine ugovor u cjelini, onda bi zapravo dužnik bio taj koji bi gospodario ugovornim odnosom, što nije opravdano.

Pored opštih i posebnih uslova koja važe za raskid, tzv. djelimični raskid je, po prirodi stvari, moguć samo kod djeljivih obaveza (na dužničkoj i povjerilačkoj strani). Neispunjeni dio dužnikove obaveze (u odnosu na koji se traži raskid) treba da bude u odnosu uzajamnosti sa odgovarajućim dijelom obaveze povjerioca. Takođe, po prirodi stvari, djelimični raskid zbog djelimičnog (ne)ispunjenja nije moguć kod nekih vrsta ugovora (npr., ugovor o poravnanju, ugovor o diobi).

Prema tome, raskidom nekog ugovora ne moraju prestati sve obaveze ugovorika. Nekada će ugovorne strane, uprkos tome što ugovor nije uredno ispunjen, imati interes da se održi na snazi i da se djelimično raskine. Naime, moguće je da raskid ugovora zahvati samo jedan dio ugovora (gase se samo neke obaveze), a da druge obaveze opstaju (tzv. djelimični raskid ugovora). Ovu mogućnost raskida treba cijeniti uzimajući u obzir sve okolnosti konkretnog slučaja.

Predsjednik Komisije
Milonja Veljić s.r.